

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/235963,CALL-FOR-PAPERS-Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Technika-w-sluzbie-organow-be.html>
27.02.2026, 14:20

CALL FOR PAPERS: Międzynarodowa konferencja naukowa „Technika w służbie organów bezpieczeństwa państw bloku wschodniego” – Warszawa, 9 czerwca 2026

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej zaprasza do udziału w konferencji „Technika w służbie organów bezpieczeństwa państw bloku wschodniego”. Jej celem będzie przyjrzenie się metodom pracy organów bezpieczeństwa PRL i bloku wschodniego w okresie zimnej wojny, ze szczególnym uwzględnieniem sposobów pozyskania informacji.

[PRL Wywiad Zimna Wojna](#)

09.06.2026

Jak wiadomo, służby cywilne i wojskowe wykorzystywały najnowsze osiągnięcia techniki, adaptując je do własnych potrzeb operacyjnych. W ciągu dekad metody te ewoluowały od prostych urządzeń mechanicznych, po zaawansowane rozwiązania elektroniczne i informatyczne. Mowa m.in. o sposobach prowadzenia tajnej obserwacji, wykonywania fotografii operacyjnej, rejestracji dźwięku i obrazu czy różnego rodzaju podsłuchach.

W intencji organizatorów konferencja ma stanowić dogodną okazję do podzielenia się wynikami badań dotyczących ww. problematyki, które prowadzone są zarówno w Polsce, jak i za granicą – zwłaszcza w krajach postkomunistycznych. Na tym gruncie możliwe będzie porównanie stosowanych metod oraz ich stopnia zaawansowania w poszczególnych służbach bloku, a także przedstawienie konkretnych urządzeń czy form pracy, którymi posługiwali się funkcjonariusze oraz tego, jak w miarę postępu technicznego udoskonalano je, by były jeszcze skuteczniejsze. Interesującym obszarem analiz wydają się również prace naukowo-badawcze związane z techniką operacyjną i niestandardowe przykłady stosowania jej w praktyce.

Wystąpienia mogą przybrać formę zarówno referatów o charakterze naukowym, jak i komentarza towarzyszącego prezentacji materiałów audiowizualnych. Organizatorzy zapewnią wyposażenie techniczne do prezentacji materiałów audio i wideo.

W ramach omawianej tematyki chcielibyśmy poruszyć następujące zagadnienia:

- procedury związane ze stosowaniem techniki operacyjnej
- urządzenia techniczne i praktyczne sposoby ich wykorzystywania
- obserwacja zewnętrzna
- fotografia operacyjna
- realizacja materiałów filmowych
- wykorzystywanie techniki operacyjnej w łączności ze źródłami (informatorami, agentami, tajnymi współpracownikami)
- fotochemia i pismo utajone
- stosowanie podsłuchów
- urządzenia elektroniczne i technika komputerowa
- łączność radiowa i radiokotrwywiad
- szyfry i kryptografia

- niestandardowe operacje służb z wykorzystaniem techniki operacyjnej
- technika operacyjna w działaniach wywiadu za granicą
- wykorzystywanie środków farmakologicznych, trucizn i zakamuflowanej broni palnej
- badania nad psychotroniką oraz próby zastosowania jej przez służby bloku wschodniego
- struktury organizacyjne wspierające aparat operacyjny i ich pracownicy
- urządzenia i sprzęt wykorzystywane przez zachodnie służby specjalne
- prace badawczo-rozwojowe i postęp techniczny
- współpraca organów bezpieczeństwa bloku wschodniego w zakresie techniki

Miejsce konferencji: Warszawa, 9 czerwca 2026 r.

Język konferencji: polski i angielski

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru referatów i prezentacji spośród zgłoszonych propozycji. Wybrani prelegenci zostaną poinformowani o zaproszeniu na konferencję drogą mailową. Zgłoszenie odbywa się poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego (załącznik) i przesłanie go na podany poniżej adres mailowy.

Termin nadsyłania zgłoszeń: 14 marca 2026 r.

Termin zatwierdzenia listy uczestników: 31 marca 2026 r.

Publikacja:

Przygotowane przez uczestników konferencji artykuły pokonferencyjne staną się podstawą bloku tematycznego periodyku „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej”, którego wydanie planowane jest na rok 2027 (40 pkt. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Jednocześnie zaznaczamy, że publikowanie tekstu pokonferencyjnego nie jest obligatoryjne.

Organizatorzy nie przewidują opłaty konferencyjnej, zapewniają referentom bezpłatne noclegi, wyżywienie w dniu konferencji oraz zwrot kosztów podróży. Pracownicy IPN rozliczają udział w konferencji w ramach delegacji służbowych.

Zgłoszenia prosimy kierować do:

Dawid Chomej, tel., [+48 22 581-87-94](tel:+48225818794) e-mail: dawid.chomej@ipn.gov.pl

CALL FOR PAPERS: International Conference “Technology in the Service of Eastern Bloc State Security Organs” – Warsaw, 9 June 2026

The Institute of National Remembrance Archive invites submissions for the conference “Technology in the Service of Eastern Bloc State Security Organs.” The conference aims to explore the operational methods of the security apparatus in the Polish People’s Republic and other Eastern Bloc countries during the Cold War, with a particular focus on intelligence-gathering techniques. As is well known, both civilian and military services harnessed the latest technological advancements, adapting them to their operational needs. Over the decades, these methods evolved from simple mechanical devices to sophisticated electronic and computing solutions, including covert surveillance, operational photography, audio and video recording, and various forms of wiretapping and bugging.

The organizers hope the conference will provide an excellent opportunity to share research findings on these topics, drawn from studies done in Poland and abroad – particularly in post-communist countries. This will enable comparisons of the techniques employed, their levels of sophistication across different services in the Bloc, and presentations of specific devices or operational practices used by officers. It will also highlight how these were refined through technological progress to increase their effectiveness. Another promising area for analysis includes scientific and technical research into operational technology, as well as unusual real-world applications.

Presentations can take the form of scholarly papers or commentaries accompanying audiovisual materials. The organizers will provide the technical equipment necessary for presenting audio and video content.

Within the scope of this topic, we would like to address the following issues:

- procedures for the use of operational technology
- technical devices and practical methods of their deployment
- external observation
- operational photography
- filming
- use of operational technology in handling sources (informants, agents, secret collaborators)
- photochemistry and secret writing
- wiretaps and bugs
- electronic devices and computer technology
- radio communication and radio counterintelligence
- ciphers and cryptography
- unconventional operations employing operational technology
- operational technology in foreign intelligence operations
- pharmacology, poisons, and concealed firearms
- research into psychotronics and attempts at its use by Eastern Bloc security services
- organizational structures supporting the operational apparatus and personnel
- devices and equipment used by Western intelligence services
- research and development and technical progress
- cooperation among the Eastern Bloc security agencies in the field of technology

Conference venue: Warsaw, 9 June 2026.

Conference languages: Polish and English

The organizers reserve the right to select papers and presentations from the proposals submitted. Selected speakers will be notified of their invitation to the conference by email. To apply, please fill out the attached application form and send it to the email address below.

Deadline for submissions: 14 March 2026.

Deadline for approval of the participant list: 31 March 2026.

Publication:

The post-conference articles prepared by speakers will form the basis of the thematic section of the periodical *Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej* (Archival Review of the Institute

of National Remembrance), scheduled for publication in 2027. At the same time, we would like to note that preparing a post-conference text is not obligatory.

There will be no conference fee and the organizers will provide speakers with free accommodation, meals on the day of the conference, and reimbursement of travel expenses. (IPN employees will treat their participation in the conference as part of their allowable business trips.)

Please send your applications to:

Dawid Chomej, tel., [+48 22 581-87-94](tel:+48225818794) e-mail: dawid.chomej@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

PRL, Wywiad, Zimna Wojna

Konferencja naukowa

Pliki do pobrania

[Formularz zgłoszeniowy \(pdf, 254.98 KB\)](#)

[Formularz zgłoszeniowy \(docx, 14.08 KB\)](#)

[Registration form \(pdf, 79.02 KB\)](#)

[Registration form \(docx, 13.98 KB\)](#)
